

Marija Poljanec, prva predsednica društva diplomiranih babic

GORDANA NJENJIČ

Marija Poljanec je diplomirala 27. 2. 1904. Po diplomi se je takoj zaposlila v Deželni bolnišnici na ginekološko-porodniškem oddelku na Zaloški cesti, ki se je pozneje preimenovala v splošno bolnišnico. Ves čas je ostala zaposlena na tem oddelku, dokler ni profesor Alojz Zalokar, primarij ginekološko-porodniškega oddelka, odigral velike vloge pri nakupu novih prostorov.

Tako so leta 1923 ginekološko-porodniški oddelek preselili v nove prostore sedanje Ginekološke klinike UKC Ljubljana. V te prostore se je preselila tudi Marija Poljanec in tam ostala do svoje upokojitve.

Poleg službe in družine je bila zelo aktivna tudi v družbenih okoljih. Pomagala je, kjer je lahko. Na vseh področjih se je trudila za babice in ko so razmere dozorele, je bila leta 1919 med ustanoviteljicami Društva diplomiranih babic za Slovenijo (Babiški vestnik, 1929). Bila je tudi prva predsednica društva in je prevzela tako vso težo dela in skrbi za novo društvo.

Društvo diplomiranih babic je 18. 3. 1929 sklicalo v Ljubljani občni zbor. Občnega zbora se je udeležilo

več kot 200 babic iz vseh okrajev Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Prišle so tudi iz oddaljenega Zadra, Sarajeva, Zagreba. Ob koncu srečanja so poslale brzojavke ministru narodnega zdravja v Beogradu, kabinetu kraljice Marije v Beogradu, porodniškemu oddelku v Zagrebu.

Ob 25-letnici dela v babiškem poklicu se je tedanja predsednica Katinka Kvartič (druga predsednica društva) v imenu vseh članic Društva diplomiranih babic kolegici Mariji Poljanec javno zahvalila. Poklonili so ji skromni dar, da bi tako izrazili zahvalo svoji prvi predsednici za vse njeno delo in podporo delovanju društva še naprej. Čestitale so ji mnoge tovarišice, znanci in zdravniki, ki so s tem pokazali, da znajo ceniti njeno delo.

Marija Poljanec je ob tem povedala: »Posvetila sem se babiškemu poklicu še mlada, ko pač nisem vedela, kaj je babiški stan in s kakšnimi težkočami in odgovornostmi je v zvezi. Spomini mojega življenja v babiškem poklicu so žalostni pa tudi veseli. Po desetih letih babištva sem uvidela potrebo za ustanovitev društva za babice, kajti za tako skrb in odgovorno delo se je plačalo babicam truda polno delo le nekaka miloščina. S kolegicami smo ustanovile

babiško društvo in tako že s tem odpravile sto in stoletno navado miloščin. V drugi vrsti sem strmela za tem, da se odpravi preveliko število mazačk po deželi. Veliko stopinj sem naredila in mnogo vrat sem odprla, da se te mazačke odpravijo, vendar tako ukoreninjena navada se še do danes ni mogla popolnoma zatreti.« (Babiški vestnik, 1929)

Društvo diplomiranih babic je za izraze vdčnosti prejelo zahvalo njenega veličanstva kraljice Marije.

Viri:

Babiški vestnik št. 2/1929

Babiški vestnik št. 3/1929

Marija Poljanec, prva predsednica Društva diplomiranih babic (Fotografija: osebni arhiv družine Poljanec)

INOVATIVNO

Pri odvzemu venske krvi lahko v praksi zdravstvene nege naletimo na ovire, ki nam aktivnost odvzema otežijo ali preprečijo. Vzrokov za ovire je več: vznemirjenost pacienta, prestrašenost, dehidracija, podhlajenost, tanke, izmikajoče in sklerotizirane žile.

V nekaterih bolnišnicah si pri tem postopku pomagajo s sodobno napravo, ki je prenosna in pomaga določiti položaj perifernih žil. Naprava deluje tako, da s pomočjo infrardeče svetlobe zazna žile pod kožo, nato pa osvetli njihov položaj na površini kože, neposredno nad njimi. Kompetentno zdravstveno osebje lahko pregleda prikazano vaskulaturu ter tako odkrije žilo, ki je glede na velikost in položaj ustrezna za odvzem krvi. Naprava se uporablja bodisi za pomoč pri ugotavljanju položaja žil pred določitvijo z otipom bodisi za potrditev oz. ovržbo domnevnega položaja žile po določitvi z otipom.

Pripomoček nikakor ne more nadomestiti kompetentnih izvajalcev aktivnosti odvzema venske krvi, ampak jim pri njej lahko pomaga.

Povzela: Tadeja Drenovec